

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

ERDŐ- ÉS FÖLDBIRTOKOSOK, ERDÉSZETI ÜGYEKKEL FOGLALKOZÓK
ÉS ERDŐTISZTEK SZÁMÁRA.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET IGAZGATÓ-VÁLASZTMÁNYA ÁLTAL
KIKÜLDÖTT LAPBIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

SZERKESZTI:

BUND KÁROLY,

EGYESÜLETI TITKÁR.

NEGYVENKETTEDIK ÉVFOLYAM.

XI. FÜZET.

1903. NOVEMBER HÓNAP.

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 15.-IK NAPJÁN.

Ara egy évre, azok számára, kik az Országos Erdészeti Egyesületnek nem tagjai, 16 kor. Az egyesület azon alapító tagjainak, kik legalább 300 koronát alapítottak, ingyen jár, míg azoknak, kik ezen összegnél kevesebbet alapítottak, az illető alapítványi kamat beküldése mellett ára 6 kor. Rendes tagoknak a 16 kor. évdíj fejében szintén ingyen küldetik meg.

Az Országos Erdészeti Egyesület időközönként megjelenő közérdekű kiadványai (népszerű erdészeti ismeretek téra stb.) valamint a hirdetések (állandó melléklet) az előfizetési ár fejében a lappal *ingyen* küldetnek meg.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 6. szám.

A lapnak legkésőbb minden hónap 20. napjáig a t. egyesületi tagok vagy előfizetők kezeihez kell jutni. Ellenkező esetben posta-jegygyel „reclamatio“ teendő.

BUDAPEST, 1903.

“PÁTRIA” IRODALMI VÁLLALAT ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NYOMÁSA

ÜLLŐI-ÚT 25. SZ. (KÖZTELEK).

Tájékoztató.

Munkatársaink s azokká lenni kívánó ügybarátaink tájékoztatására a következőket jegyezzük ide:

Az „Erdészeti Lapok“ eddigi tartalmában nyilvánult elveket jövőre is megtartjuk, közleményeink körébe fogadjuk az erdőgazdaság összes ágainak művelésére és ismertetésére szolgáló értekezéseket s a gazdálkodás gyakorlati alkalmazására vonatkozó bármilyen tudósításokat, valamint felvesszük az erdészetet közelről érdeklő s azzal mintegy rokoni kötelékben lévő vadászati ügyeket is.

Az e lapokban megjelenő közlemények szerzői megfelelő írói díjban részesíttetnek és pedig:

Egy nyomtatott ivnyi eredeti értekezésért, mely a szerkesztőség részéről átdolgozást nem igényel	40—48 K.-ban
Egy nyomtatott ivnyi eredeti értekezésért, mely a szerkesztőség részéről átdolgozást igényel, avagy idegen nyelvből eszközölt szabatos fordításért	24—32 K.-ban.
Egy nyomtatott ivnyi oly fordításért, mely a szerkesztőség részéről átdolgozást igényel	16 K.-ban.

Munkatársaink tiszteletdíját a szerkesztőség az év végével küldi meg, kívánatra azonban előbb is.

Azokat, kik minket lapunk feladatának megoldásában munkálatokkal támogatni kívánnak, kérjük, hogy dolgozataikat a nyomdában való könnyebb és gyorsabb kiszedhetés végett csak egyes főlvekre, s ilyeneken is csak az egyik oldalra, mint mondani szokták, törött alakban írják. A ki cikkét úgy kívánja közzétenni, hogy azon *változtatás* ne tétessék: ebbeli feltételét a kézirat beküldése alkalmával szíveskedjék kijelenteni. A cikkekhez tartozó rajzok kidolgozására nézve megjegyezzük, hogy azokat sima, fehér papíron, legalább kétszer olyan nagyságban kell készíteni, mint a milyen nagyságban azokat a szerző a lapba felvételni kívánja. Ugyanilyen mértékben nagyitva kell a rajzhoz tartozó felirásokat, betűket s egyéb jelzéseket is alkalmazni. Tiszta és szép másolatokat csak hasonlóan kidolgozott eredeti után lehet várni, Kéziratok nem küldetnek vissza.

A lapunknak szánt dolgozatok bérmentve ezen cím alatt küldendők: „Az „Erdészeti Lapok“ szerkesztőségének Budapesten, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. szám“.

Óhajtjuk, hogy a magyar birodalom minden egyes vidékéről minél számosabb munkatársat bírhunk, kik a körükben felmerülő erdészeti napikérdésekről, műszaki és üzleti vállalatokról, faárakról s előforduló eseményekről, habár ezek az illető helyi viszonyok közt még olyan jelentékteleneeknek is látszanának, lapunknak gyors és lehető alapos tudósítást tegyenek.

A szerkesztő.

Az Erdészeti Lapokban megjelenő közleményekről a szerkesztőség a nyomdai költségek megtérítése esetén *különnyomatokat* is készítet a szerzők számára. A nyomdai költség (füzve, de boríték nélkül) a következő:

30 példány: 16 oldalas ívenként 7 K. — fill.: 8 old. iv, 4 K. 40 fill.
50 „ 16 „ „ 8 „ — „ 8 „ „ 4 „ 80 „
100 „ 16 „ „ 10 „ — „ 8 „ „ 6 „ 60 „

Zöld borítékkal ellátva, a különnyomatok előállítása 30 példánynál 3 K. 60 fill., 50 példánynál 4 K.-val, 100 példánynál 5 K.-val többé kerül.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

K Ö Z L Ö N Y E

Kiadó :
Az Országos Erdészeti Egyesület.

Szerkesztő :
Bund Károly.

Megjelenik minden hónap 15.-én.

Negyvenkettedik év. **XI. füzet.** **1903. november hónap.**

Előfizetési díj egy évre 16 kor. Az Országos Erdészeti Egyesület oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 6 kor. évi tagsági díj fejében, ingyen kapják. Azok az alap. tagok, kik 300 kor.-nál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes ártért járathatják.

— Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapeston, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. szám, II. emelet. —

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltetnek.

A kormányváltozás.

A közelmúlt kormányváltozás következtében a földmivelésügyi miniszterium eddigi vezetője megvált tárczájától, melynek ügyeit nyolcz éven át oly nagy buzgósággal és sikerrel vezette.

Nem vagyunk hivatva arra, hogy most, a midőn Darányi Ignác tárczája vezetésétől visszalépett, visszapillantásunkban sokoldalú működésének minden ágára kiterjeszkedjünk, csupán ténykedésének azon főbb mozzanataira óhajtunk reá mutatni, a melyek a hazai erdőgazdaságra vonatkoztak vagy avval kapcsolatosak voltak. És habár a távozó minister működésének sulypontja természetesen a mezőgazdaság felvirágoztatására és érdekeinek előmozdítására esik, kormányzásának ideje nem vonult el nyom nélkül a magyar erdészet fölött sem, hanem számos

oly intézmény fűződik a mi szakunknál is az ő nevéhez, a melynek létesítéséért az utókor mindenkoron hálával fog róla megemlékezni.

Legnagyobb alapvető műve kétségkívül a községi stb. erdők kezelésének államosítása, illetőleg az erről szóló 1898. évi XIX. t.-cz megalkotása volt. Ha e törvény nemes intencziói a gyakorlatba átmennek és eredményei a jövőben mintegy kézzelfogható alakot fognak ölteni, azok az erdőbirtokosok, kiknek erdejét legtöbb esetben még éppen az állami kezelés menthette meg a végpusztulástól, hálásan fogják emlegetni annak az államférfiúnak nevét, a ki e javaslattal lépett a törvényhozás elé. Ámde nemcsak a birtokosok, hanem az általános közérdek szempontjából is, ez egyik legkiválóbb, legfigyelemreméltóbb alkotása Darányinak.

Ugyanezen törvény kapcsán nagy lendületet vett a *kopárok erdősitése*. Darányi Ignác államférfiúi belátása felismerte annak az akciónak szükségességét és jelentőségét, a melyet az 1896. évi országos erdőszeti gyűlés kopáraink visszahódítása érdekében sürgetett.

Testet adott tehát ez indokolt óhajoknak és nemcsak az állami kezelés alá vont területen, hanem magánbirtokon is hathatósan támogatta a kopárok erdősitését, ugy anyagi segélyvel, mint csemetéknek óriási számban való ingyenes vagy olcsó ár melletti kiadásával. A Kárpátok ormától egészen Fiume tengermosta Karsztjáig örvendtes tevékenységet kezdeményezett e téren, a melynek sikere nem fog kimaradni.

A kopárok erdősitése némileg ellensúlyozta azt a területvesztéséget, a melyet az erdő a telepítés érdekében eszközölt irtások által szenvedett. Sőt a mi különlegesen az állami erdőbirtokot illeti, annak megfe-

lelő területek vásárlása által való szaporítása Darányi erdőgazdasági politikájának igen helyes és állandó törekvése volt. Fogarasban és Krassó-Szörény vármegyékben vásárolt tetemes területeket s ezenfelül a Tátrában is több birtokot szerzett, a mivel nemcsak erdészeti célú szolgált, hanem az idegen birtok terjedésének is gátat vetett.

A kincstári erdők hozamának értékesítésében Darányi minisztersége alatt annyiban állott be változás, hogy a korábbi igen nagy területre és hosszú időre kötött faeladási szerződések helyébe kisebb eladási objektumok és rövidebb ideig tartó szerződések léptek.

Nevezetes és örvendetes kezdeményezésnek tartjuk továbbá, hogy a volt földmivelésügyi minister a beruházási törvényjavaslatban több erdőgazdasági beruházásra, nevezetesen erdei vasutakra is kért hitelt.

Az 1896. évi országos erdészeti gyűlés kérelmére az erdészeti kísérleti ügynek régóta vajudó kérdését dűlőre vitte, és — bár egyelőre szerény keretben — szervezte a selmeczbányai központi erdészeti kísérleti állomást.

Végül a személyzeti ügyek terén Darányinak köszönheti a magyar erdészet a műszaki díjnoki intézmény megszüntetését, az állami erdőfisztek fizetésének fokozatos javítását és a magasabb fizetési osztályokba sorozott állások szaporítását. S ha e téren még most is van kívánni való, úgy ez bizonyára nem Darányi jóindulatán mult.

Sokkal közelebbfekvő, következményeiben még nem is eléggé befejezett a visszalépő földmivelésügyi minister működése, semhogy a történetíró elfogulatlanságával ítelhetnők azt meg. Látjuk a megoldatlanul maradt kérdéseket is, de egyedül a fenn vázlatosan felsorolt *tényekre* utalva, úgy véljük, hogy a magyar erdőgazdaság, a magyar erdőgazda-társadalom csak a köteles hála adóját rójja le,

a midőn most, Darányinak távozásakor, hálás elismeréssel méltatja erdészetünk továbbfejlesztése körül szerzett maradandó érdemeit, a melyekkel a magyar erdőgazdaság jobb jövőjének megalapításához nyolcz évi fáradhatlan, céltudatos munka árán hozzájárult.

*

A földmivelésügyi tárcza új vezetője *vizeki Tallián Béla* v. b. t. t., a képviselőház eddigi alelnöke, mint a közigazgatás terén régóta működő férfiú, minden bizonynyal teljes tudatában van annak a fontos szerepnek, melyet az ország területének több mint egy negyedét borító erdő hazánkban gazdasági, kulturális és szocziális téren betölteni hivatott. Elődjétől számos üdvös kezdeményezést vett át, a mely további kifejlesztést, kiépítést igényel, de előtte áll a még megoldatlan kérdéseknek is tekintélyes sora, a mely ambíciójának méltó tárgya lehet, gyakorlati érzékének és erélyének érvényesülésére alkalmat ad s a melyeknek sikeres megoldása a hazai erdőgazdaság elismerését és háláját biztosítaná részére. Hogy csak egyet említsünk: ilyen az erdészeti akadémia áthelyezésének és általában az erdészeti szakoktatás korszerű reformjának soká elodázott, mindinkább égetővé váló kérdése.

Bizalomteljes várakozással tekintünk a magyar földmivelésügyi új vezérének működése elé, jóindulatu figyelmébe ajánlva neki a hazai erdőgazdaság ügyét.

Tallián Béla földmivelésügyi miniszter életrajzi adataiból a következőket közöljük: Született Szabás somogyi községben 1851-ben. 1873-ban, a pozsonyi jogakadémia elvégzése után, a közigazgatási pályára lépett és Somogy, majd 1894-ben Csongrád és Békés vármegyék főispánja lett. 1896-ban a törökkanizsai kerület képviselő-

jének s már 1898-ban a képviselőház alelnökének választotta. 1901-ben nyerte el a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot, mignem mostanában a földmivelésügyi tárca vezetését vette át.

*

Változás állott be az államtitkári állásban is. *Nemeskéri Kiss Pál*, az eddigi államtitkár miniszterével együtt visszalépett. Hivatalos ténykedésében mindig kiváló érdeklődést tanusított az erdészeti és vadászati ügyek iránt, a melyekkel előszeretettel foglalkozott. Nem is voltak azok előtte idegenek, mert mint nagy erdőségek birtokosa és az Országos Erdészeti Egyesületnek is régi választmányi tagja, a közvetlen tapasztalatból ismerte az erdőgazda tevékenységét.

Utódja állásában *Makkfalvay Géza* volt országgyűlési képviselő. 1844-ben született Budapesten s ugyancsak itt végezte jogi tanulmányait. 1872-ben törvényszéki bíró Kaposvárt, a hol 4 évvel később ügyvédi irodát nyitott. Mint ügyvéd sok nagy uradalmat képviselt s alkalmat nyert azok viszonyaiba bepillantani. 1891-től 1901-ig a szilli választókerületet képviselte nemzeti párti programmal. Gyakran szólalt föl a földmivelésügyi tárczával kapcsolatos ügyekben. 1902. óta kapos-széplaki birtokán gazdálkodott.

Faértékesítés a magyar hegyvidéken.

Irta : *Kaán Károly.*

Az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmányára „A hegyvidéki erdőgazdaság szerepe a nemzet háztartásában” czimén 1901. évi május hó 4-én tartott felolvasásom anyagával ugyanazon év október hó 9-iki ülésében